

آشنایی تاریخی و فرهنگی دشت هلی اشنویه و سولدوز در
موزه شهر تاریخی حسنلو

■ تالار نمایش موزه شهر تاریخی حسنلو (عکس از: حاج تقی افتخاری)

صدرائی علی ۱۳۴۵ -

مشتخصات نشر

97A-5...-YFAG-YF-D

DSR۲-۷۳/ص ۴ ۱۳۹۷

300/3343

DDF-140

اشیای تاریخی و فرهنگی، سنگ، سبزه‌های اشنویه و سولدوز در موزه شهر تاریخی مسنلو

♦ **زوهش بان** علی صدرائی، صمد علیون

ممبرانہ قاری محمد رضا نعمتی

پروژه ترجمه مستند

نوبت چاپ اول، ۱۳۹۸

تیراڑ ۛ ۛۛۛ ۛۛۛ

تعداد صفحه و قطع $\diamond$ ۱۲۴ / وزنی

مروغیینی و صفه آرای۱ ♦ خدمات نشر به زبان

شاپی ۵-۳۲-۷۶۸۹-۶۰۰-۲۷۱

قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

تبریز: فیضان امام، بازار کیود، فاز ۱، طبقه همکف، پلاک ۴۸

www.nashreproje.com

تلفون: ۰۹۱۴۳۰۵۹۰۲۲

فهرست منابع

شماره صفحه

عنوان

۱۱	تقدیر و تشکر
۱۵	پیشگفتا
۱۹	مقدمه و معرفی
۲۵	۱. راه‌ها، مختلف شناسایی شده در حسلو
۳۰	پیشینه ساکنان امروزی حسلو
۳۲	پیشینه کشاورزی حسلو
۳۵	منابع و مآخذ
۳۷	کاتالوگ اشیاء

www.ketaboo.ir

پیشگفتار

موزه‌ها تبلور تاریخ و فرهنگ هر جامعه به شمار می‌روند و این تبلور از دو وجه برخوردار است: تبلور در طول زمان و تبلور در طول مکان. تبلور زمانی هر جامعه شامل ادوار تاریخی مختلفی است که آثار تاریخی - فرهنگی در دامن آنها پرورش یافته‌اند و تبلور مکانی بر گستره حوزه جغرافیایی فرهنگ آن جامعه دلالت دارد.

گستره مظاهر این تبلور موزه شهر تاریخی حسنلوست. این موزه در جوار تپه باستانی بزرگ حسنلو و در کنار پایگاه ملی - منطقه‌ای این تپه تأسیس شده است. حسنلو به فاصله اندکی از شهر نقده در استان آذربایجان غربی قرار دارد. در سالن نمایش موزه شهر تاریخی حسنلو، حدود ۱۲۷ اثر تاریخی - فرهنگی از ۲۶ ویرین در معرض دید علاقمندان فرهنگ و تاریخ کهن این مرزوبوم قرار دارد. این موزه در سال ۱۳۹۲ به همت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان آذربایجان غربی و اداره کل موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی - تاریخی سازمان و نیز پایگاه تاریخی حسنلو به بهره‌برداری رسید. گفتنی است با آنکه سابقه تحقیق و پژوهش

در حسنلو به حدود یکصد سال می‌رسد، پایگاه ملی این شهر تاریخی در سال ۱۳۸۲ هـ.ش دایر شده است و از دو ساختمان تشکیل می‌شود. این دو ساختمان و ساختمان موزه در سال‌های قبل متعلق به اداره آموزش و پرورش شهرستان نقده بودند. ساختمان‌های پایگاه، قبل از انقلاب و بر روی عرصه ساخته شده بودند و مدارس ابتدایی و راهنمایی روستای حسنلو را در خود جای می‌دادند. اما ساختمان موزه بعد از انقلاب احداث شده است. در حال حاضر کل مجموعه از سوی آموزش و پرورش در اختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار گرفته و به پایگاه پژوهشی، آزمایشگاه، دفتر اداری و موزه تبدیل شده است.

همچنین راجع به مالکیت خود تپه حسنلو، شایان ذکر است که از زمان کوچ ایل قاراپاپاق از مرزهای شمالی و اسکان آنان در منطقه، رئیس این ایل مالک تپه و سراسر زمین‌های اطراف آن بود که قبل از انقلاب اسلامی، این تپه در اختیار اداره کل باستان‌شناسی کشور قرار گرفت.

مجموعه حاضر شامل بخشی از اشیای تاریخی- فرهنگی موزه حسنلوست. به رغم کوچکی ابعاد این موزه اشیای آن از غنای تاریخی و فرهنگی شایانی برخوردارند و طیف مختلفی از آثار سفالی، استخوانی، فلزی، آهنی و حتی سنگی را دربرمی‌گیرند. ناگفته نماند برخی از اشیای به‌نمایش درآمده در موزه نیز به نقاطی خارج از محدوده جغرافیایی دشت‌های سولدوز و اشنویه تعلق دارند، اما در این موزه اختصاصاً اشیای دشت‌های یادشده معرفی می‌شوند. خوشبختانه در اثنای آماده‌سازی این مجموعه، برنامه گمانه‌زنی با هدف تعیین و پیشنهاد عرصه و حریم شهر تاریخی حسنلو نیز از سوی هیئت سرپرستی علی‌صدرانی به انجام رسید و تعدادی از یافته‌های موزه‌ای این پژوهش نیز در حفیات پایانی کاتالوگ حاضر ارائه شده است.

در پایان خاطر نشان می‌شود که مداخل کاتالوگ به ترتیب شمال، شرق، جنوب و غرب مندرج در دفتر اموال موزه مرتب شده و در هر مدخل شناسنامه شیء مرتبط از روی دفتر اموال، البته با بررسی مشخصات فنی اشیاء و اطمینان از صحت مندرجات، آورده شده است. تمامی طرح‌ها و تصاویر اشیاء نیز توسط اعضای هیئت و نگارندگان ترسیم و تهیه شده‌اند.